

Φροντιστήριο Μ.Ε. «ΑΙΧΜΗ»

Ασκήσεις
Επανάληψης
Γ' Λυκείου

Ασκήσεις Επανάληψης σε όλο το εύρος της διδακτέας ύλης

4

Κων/νος Παπασαματίου
Κ. Καρτάλη 28 (με Δημητριάδος)
Τηλ. 2421 302 598

schooltime.gr

Θέματα Δεσμών 1983-2001

'Ασκηση 1. Η συνάρτηση f ορισμένη και συνεχής στο κλειστό $[\alpha, \beta]$ έχει παράγωγο στο διάστημα (α, β) και $f(\alpha) = f(\beta) = 0$. Να αποδειχθεί:

α) ότι για τη συνάρτηση $F(x) = \frac{f(x)}{x-c}$ όπου $c \notin [\alpha, \beta]$ υπάρχει $c_0 \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε

$$F'(c_0) = 0$$

β) Αν $c \notin [\alpha, \beta]$, ότι υπάρχει $c_0 \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε στο σημείο $(c_0, f(c_0))$ της γραμμής με εξίσωση $y = f(x)$ διέρχεται από το σημείο $(c, 0)$

1^η Δέσημη 1983, Ζήτημα 2

'Ασκηση 2. **A)** Να αποδειχθεί ότι για κάθε $x > 0$ ισχύει η σχέση $\log x \leq |x-1|$

B) Έστω η συνάρτηση f ορισμένη στο διάστημα $[0, +\infty)$ με $f(x) = \begin{cases} \frac{x \log x}{1-x} & , 0 < x \neq 1 \\ 0 & , x = 0 \\ -1 & , x = 1 \end{cases}$. Να

αποδειχθεί ότι

i) η f είναι συνεχής στο πεδίο ορισμού της

ii) είναι φθίνουσα στο διάστημα $(0, 1)$

iii) $f'(1) = -\frac{1}{2}$

1^η Δέσημη 1983, Ζήτημα 3

'Ασκηση 3. **α)** Έστω ότι μία συνάρτηση f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη σε ένα ανοικτό διάστημα Δ και ότι στο σημείο $x_0 \in \Delta$ είναι $f'(x_0) = 0$. Αν $f''(x_0) > 0$, τότε το $f(x_0)$ είναι τοπικό ελάχιστο της f .

β) Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = x^2(x-3)+4$, $x \in \mathbb{R}$. Έστω x_1, x_2 είναι τα σημεία στα οποία η f παρουσιάζει τοπικά ακρότατα και x_3 το σημείο στο οποίο παρουσιάζει καμπή. Να αποδειχθεί ότι τα σημεία του επιπέδου $(x_1, f(x_1)), (x_2, f(x_2)), (x_3, f(x_3))$ είναι συνευθειακά.

1^η Δέσημη 1985, Ζήτημα 4

'Ασκηση 4. Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = x+1+\frac{1}{x+1}$

i) Να βρείτε τα διαστήματα μονοτονίας και τα ακρότατα της συνάρτησης.

ii) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από την γραφική παράσταση της συνάρτησης f τον άξονα Ox και τις ευθείες με εξισώσεις $x=1, x=5$

1^η Δέσημη 1988, Ζήτημα 3

'Ασκηση 5. Έστω f, g συναρτήσεις με πεδίο ορισμού ένα διάστημα Δ για τις οποίες υποθέτουμε ότι:

- Είναι παραγωγίσιμες στο Δ
- $f''(x) = g''(x)$
- $0 \in \Delta$ και $f(0) = g(0)$

Να δειχθεί ότι:

α) Για κάθε $x \in \Delta$ $f(x) - g(x) = cx$, όπου $c \in \mathbb{R}$

β) Αν η $f(x) = 0$ έχει ρίζες ετερόσημες ρ_1, ρ_2 τότε η $g(x) = 0$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο κλειστό $[\rho_1, \rho_2]$

1^η Δέσμη 1989, Ζήτημα 3

'Ασκηση 6. Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = 3x + \frac{1}{2x^2}$

A) Να βρείτε τις ασύμπτωτες της γραφικής παράστασης της συνάρτησης

B) Να υπολογίσετε το εμβαδόν $E(a)$ του χωρίου που περικλείεται μεταξύ της γραφικής παράστασης της f της ευθείας με εξίσωση $y = 3x$ και των ευθειών με εξισώσεις $x = 1$ και $x = a$, $a > 1$

Γ) Να υπολογίσετε το όριο $E(a)$ του ανωτέρου χωρίου όταν το a τείνει στο άπειρο.

1^η Δέσμη 1990, Ζήτημα 4

'Ασκηση 7. A. α) Δίνεται η συνάρτηση f ορισμένη και δύο φορές παραγωγίσιμη στο διάστημα Δ με τιμές στο $(0, +\infty)$. Να δειχθεί ότι η συνάρτηση $g(x) = \ln f(x)$, $x \in \Delta$ στρέφει τα κοίλα

άνω αν και μόνο αν ισχύει η σχέση $f(x) \cdot f''(x) \geq [f'(x)]^2$, για κάθε $x \in \Delta$

β) Να βρεθεί το μέγιστο διάστημα στο οποίο η συνάρτηση g με $g(x) = \ln(x^2 + 2)$ στρέφει τα κοίλα άνω.

B. α) Να μελετηθεί ως προς την μονοτονία και τα κοίλα η συνάρτηση f με $f(x) = a^x - x$, $x \in \mathbb{R}$ και $0 < a < 1$.

β) Να βρεθούν οι πραγματικές τιμές του λ για τις οποίες ισχύει η ισότητα

$$a^{\lambda^2-4} - a^{\lambda-2} = (\lambda^2 - 4) - (\lambda - 2)$$

1^η Δέσμη 1992, Ζήτημα 3

'Ασκηση 8. A. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = (x+4)e^{-x}$, $x \in \mathbb{R}$. Να υπολογιστεί το εμβαδόν

του χωρίου που ορίζεται από την γραφική παράσταση της f και τις ευθείες $x = -1$ και $x = 1$

B. α) Να αποδειχθεί ότι μία συνάρτηση f ορισμένη στο \mathbb{R} έχει την ιδιότητα $f'(x) = f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ αν και μόνο αν $f(x) = ce^x$, όπου c πραγματική σταθερά.

β) Να βρεθεί η συνάρτηση g ορισμένη στο διάστημα $\left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$ η οποία ικανοποιεί τις σχέσεις

$$g'(x) \cdot \sigma\upsilon\nu x + g(x) \cdot \eta\mu x = g(x) \cdot \sigma\upsilon\nu x \text{ και } g(0) = 1992$$

1^η Δέσμη 1992, Ζήτημα 4

'Ασκηση 9. A. Να αποδειχθεί ότι για κάθε $x \in (0, 1)$ ισχύει η σχέση $1 + x < e^x < 1 + e \cdot x$

B. Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \begin{cases} x^3 \eta\mu \frac{1}{x} & , x \neq 0 \\ 0 & , x = 0 \end{cases}$

i) Να αποδειχθεί ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R}

ii) Να βρεθεί η παράγωγος της f για κάθε $x \in \mathbb{R}$

4^η Δέσμη 1992, Ζήτημα 2

'Ασκηση 10. Α. Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \frac{x^2}{4}(2 \ln x - 1) - 2x(\ln x - 1), x > 0$

α) Να βρεθεί η παράγωγος f' της f για κάθε $x > 0$

β) Να μελετηθεί η συνάρτηση f ως προς την μονοτονία και τα ακρότατα.

Β. α) Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $E(t) = \int_1^t (x-2) \cdot \ln x dx$ για κάθε $t > 1$

β) Να βρεθεί το όριο $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{E'(t)}{t \ln t}$

4^η Δέσμη 1992, Ζήτημα 3

'Ασκηση 11. Α. Να βρεθεί πολυωνυμική συνάρτηση f με $f(x) = ax^3 + \beta x + \gamma, x \in \mathbb{R}$,

$a, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$ η οποία ικανοποιεί τις ακόλουθες συνθήκες:

- Η συνάρτηση f είναι περιττή
- Η συνάρτηση f παρουσιάζει τοπικό μέγιστο στο $x_0 = 1$
- $\int_0^2 f(x) dx = 2$

4^η Δέσμη 1992, Ζήτημα 4

'Ασκηση 12. Α. Δίνεται πραγματική συνάρτηση g δύο φορές παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} τέτοια ώστε $g(x) > 0$ και $g''(x) \cdot g(x) - [g'(x)]^2 > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι:

i) Η συνάρτηση $f(x) = \frac{g'(x)}{g(x)}$ είναι γνησίως αύξουσα και

ii) $g\left(\frac{x_1 + x_2}{2}\right) \leq \sqrt{g(x_1)g(x_2)}$ για κάθε $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$

Β. Υποθέτουμε ότι υπάρχει πραγματική συνάρτηση g παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} , τέτοια ώστε υπάρχει πραγματικός αριθμός a ώστε να ισχύει

$g(x+y) = e^y g(x) + e^x g(y) + xy + a$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι:

i) $g(0) = -a$

ii) $g'(x) = g(x) + g'(0)e^x + x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

1^η Δέσμη 1997, Ζήτημα 3

'Ασκηση 13. Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ δύο φορές παραγωγίσιμη η οποία σε σημείο $x_0 \in \mathbb{R}$ παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο 0 και ικανοποιεί τη σχέση $f''(x) > 4(f'(x) - f(x))$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

α) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = f(x)e^{-2x}$ είναι κυρτή στο \mathbb{R}

β) Να αποδείξετε ότι $f(x) \geq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

1^η Δέσμη 1999, Ζήτημα 1

'Ασκηση 14. α) Να αποδείξετε ότι $\ln(x+1) > x - \frac{x^2}{2} - \frac{1}{5}$ για κάθε $x \in [0, +\infty)$

β) Έστω συνάρτηση f παραγωγίσιμη στο $[0, +\infty)$ για την οποία ισχύει

$$[f(x)]^5 + 2[f(x)]^3 + 3f(x) = (x+1)\ln(x+1) - \frac{4}{5}x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{6} + 182 \text{ για κάθε } x \in [0, +\infty).$$

Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[0, +\infty)$

4^η Δέσμη 1999, Ζήτημα 1

Άσκηση 15. Α. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \eta\mu^2(ax)$, $x \in \mathbb{R}$ και $a \in \mathbb{R}$. Να βρείτε την τιμή του a ώστε να ισχύει $f''(x) + 4a^2 f(x) = 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

Β. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 - 6x^2 + 9x + 1$, $x \in \mathbb{R}$

α) Να μελετήσετε ως προς την μονοτονία την συνάρτηση f και να αποδείξετε ότι $f(x) > 0$ για κάθε $x \in [1, 3]$

β) Να βρείτε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από την γραφική παράσταση της συνάρτησης f , τον άξονα $x'x$ και τις ευθείες $x = 1$ και $x = 3$

4^η Δέσμη 1999, Ζήτημα 3

Άσκηση 16. Έστω $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι συναρτήσεις συνεχείς στο \mathbb{R} τέτοιες, ώστε να ισχύει $f(x) - g(x) = x - 4$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Έστω ότι η ευθεία με εξίσωση $y = 3x - 7$ είναι ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της f στο $+\infty$

α) Να βρείτε τα όρια $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{g(x)}{x}$ και $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{g(x) + 3x + \eta\mu 2x}{xf(x) - 3x^2 + 1}$

β) Να αποδείξετε ότι η ευθεία με εξίσωση $y = 2x - 3$ είναι ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της g , καθώς το $x \rightarrow +\infty$

1^η Δέσμη 2000, Ζήτημα 4

Άσκηση 17. Θεωρούμε παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια, ώστε:

$$2xf(x) + (x^2 + 1)f'(x) = e^x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}, \text{ με } f(0) = 1.$$

α) Να αποδείξετε ότι $f(x) = \frac{e^x}{x^2 + 1}$, $x \in \mathbb{R}$

β) Να μελετήσετε ως προς την μονοτονία την συνάρτηση f .

4^η Δέσμη 2000, Ζήτημα 1

Άσκηση 18. Θεωρούμε συνάρτηση f συνεχής στο \mathbb{R} .

α) Να αποδείξετε $\int_0^3 f(2x+1) dx = \frac{1}{2} \int_1^7 f(x) dx$

β) Έστω ότι $\int_0^3 f(2x+1) dx = \int_1^7 f(x) dx + 2004$

Να αποδείξετε ότι υπάρχει τουλάχιστον ένα $\xi \in (1, 7)$ τέτοιο, ώστε $f(\xi) = 334$

4^η Δέσμη 2000, Ζήτημα 3

Άσκηση 19. Έστω η συνάρτηση $f(x) = x^2 \ln x$, $x > 0$

α) Να αποδείξετε ότι υπάρχει ένα μόνο σημείο της γραφικής παράστασης της f , στο οποίο η εφαπτομένη είναι παράλληλη στον άξονα $x'x$

β) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από την γραφική παράσταση της f , τον άξονα $x'x$ και την ευθεία $x = x_0$, όπου x_0 είναι η θέση του τοπικού ακροτάτου της f .

1^η Δέσμη 2001, Ζήτημα 3

Άσκηση 20. Έστω η συνάρτηση $f : [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$, η οποία είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$,

παραγωγίσιμη στο (α, β) και $f(\alpha) = 2\beta$, $f(\beta) = 2\alpha$

α) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = 2x$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο (α, β)

β) Να αποδείξετε ότι υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (\alpha, \beta)$ τέτοια ώστε $f'(\xi_1) \cdot f'(\xi_2) = 4$

1^η Δέσμη 2001, Ζήτημα 3

Άσκηση 21. Έστω συνάρτηση f παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με $f'(0) = 1$ και τέτοια ώστε να ισχύει:

$F(x) \geq x \cdot e^{-x}$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. όπου F μία παράγουσα της f με $F(0) = 0$.

Να βρείτε την εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $A(0, f(0))$

1^η Δέσμη 2001, Ζήτημα 4

Άσκηση 22. Η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με συνεχή παράγωγο και ικανοποιεί την ισότητα

$$\int_a^{\beta} f'(x) \cdot e^{f(x)} dx = 0$$
 όπου $a, \beta \in \mathbb{R}$ με $a < \beta$. Να αποδείξετε ότι:

α) $f(a) = f(\beta)$

β) Η εξίσωση $f'(x) = 0$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο διάστημα (a, β)

1^η Δέσμη 2001, Ζήτημα 4

Άσκηση 23. Έστω η συνάρτηση $f(x) = 2x + \frac{4}{x}$, $x > 0$

α) Να αποδείξετε ότι το εμβαδόν $E(\lambda)$ του χωρίου που περικλείεται από τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f , τον άξονα $x'x$ και τις ευθείες $x = \lambda$ και $x = \lambda + 1$, όπου $\lambda > 0$ είναι

$$E(\lambda) = 2\lambda + 1 + 4 \ln \left(1 + \frac{1}{\lambda} \right)$$

β) Να προσδιορίσετε την τιμή του λ για την οποία το εμβαδόν $E(\lambda)$ γίνεται ελάχιστο.

1^η Δέσμη 2001, Ζήτημα 4